

מסורת הש"ס

א) ונתמיהו וי ע"ש.
ב) לקמן ע"פ ק"י קידושין
מח: מג. עירובין יח.
ג) נגזר פסח ב' ע"ש.

תורה אור השלם
1 בשביל שנה בשנה
יורה עמו לא ירדו
בפך לענין:
וירקא כה נג

גליון הש"ס

גם' המשה מפקינן מיניה.
ע"פ לעיל דף ס"א ע"פ
ד"ה ידע: גמ' וירקא
מספוט ד"ה רבא וירקא:
תרג' טריבין על השבט.
ע"פ כ"ב דף פ"ג מוס' תוס'
ד"ה ידע: גמ' וירקא
ש"ר: ע"פ לעיל דף סג
פ"ג מוספוט ד"ה וירקא:

הגרות הגר"א

[א] תוס' ד"ה נקט.
אע"פ כ"י נ"ב ה"א ל"א
הכי אסור וע"פ מלמדות:

מוסף רש"י

אמר רב פפא כ"י
שכראי רב פפא. כ"י
פפא מניל שכר ה"י ונדח
כ"י.

איזהו נשך פרק חמישי בבא מציעא

סה.

עין משפט
נר מצוה

א) אמר ר' יוחנן
מלה וזה ה"ל ב'
מגזל לאין קנא טושיע י"ד
ס"ד קנא טע"ף ח'
ב) ב"מ ס"ג פ"ה ה"ל טו
סמג שם טושיע י"ד
ס"ד קנא טע"ף ח'
ב) ב"מ ס"ג פ"ה ה"ל טו
סמג שם טושיע י"ד
ס"ד קנא טע"ף ח'
ב) ב"מ ס"ג פ"ה ה"ל טו
סמג שם טושיע י"ד
ס"ד קנא טע"ף ח'
ב) ב"מ ס"ג פ"ה ה"ל טו
סמג שם טושיע י"ד
ס"ד קנא טע"ף ח'

ניחא ד"ה דלא ניסתרי עבדיה. פי' צערוך ו' לשון סתירה וקלוקל
וא"ת נלחו הא' טעמא נמי פטור דלא חתן (ב"ק ד' י"ו):
גזל עבדים והוקינו משלם כשעת הגזילה אבל שכר פעולתם לא
משלם ויש לומר דיש לחלק בין גזל אדעתא דגולגולתא לזמנא
אדעתא דמלאכה כדמפלגי התם גבי

דלא נספרי עבדים. שלא ירגיל להיות נטל וימעלל נסתרי התי"ו
משמשת כדרך המתפעלים בחינת ש"ן וסמ"ך כאשר יתפעל שר
ויאמר תשמר שמי"ו מתמנעת להפקיק אומות השורש ולאשר
יאמר בגזירת סף הסמוך מגזירת שח השתומם וכן בלשון גמרל
נסתרי מוסתמך אשתמי אישתקיל:

דניחא ליה דלא נסתרי עבדיה אמר ליה
"הני מיילי היכא דלא מסיק ביה זוזי מר ביון
דמסיק בהו זוזי מיחזי נחבית דאמר רב
יוסף בר מניומי אמר רב נחמן אע"פ שאמרו
הדר בחצר חבירו שלא מדעתו אינו צריך
להעלות לו שכר הלווה ודר בחצירו צריך
להעלות לו שכר אמר ליה הדר בי אמר
אביי האי מאן דמסיק זוזי דריביתא בחביריה
וקא אזילי חמי ארבעה גריוו בוואו בשוקא
ויהיב ליה איהו חמשה כי מפקינן מיניה
ארבעה מפקינן מיניה איך אוזילי הוא
דקא מוזיל גביה רבא אמר רב חמשה מפקינן
מיניה דמיעקרא בתורת ריביתא אתאי לידיה
ואמר אביי ר' האי מאן דמסיק ארבעה זוזי
דריביתא בחביריה ויהיב ליה גלימא בגוייהו
כי מפקינן מיניה ארבעה מפקינן מיניה
גלימא לא מפקינן מיניה רבא אמר ר' גלימא
מפקינן מיניה מאי טעמא כי היכי דלא
לימרו גלימא דמכסי וקאי גלימא דריביתא
הוא אמר רבא ר' האי מאן דמסיק תריסר
זוזי דריביתא בחביריה ואגר ליה חצר דמתגרא
בעשרה ואוגריה נהליה בתריסר כי מפקינן
מיניה תריסר מפקינן מיניה אמר ליה רב
אחא מדפתי לרבינא ולימא ליה כי אנרא
הכי דהוה קא משתרשי לי השתא דלא
משתרשי לי כדאגרי כולי עלמא הוא:
דאגרנא משום דאמר ליה סברת וקבלת:
מתני' * מרבין על השכר ואין מרבין על
המכר כיצד ההשכר לו את חצרו ואמר
לו אם מעכשיו אתה נותן לי הרי הוא לך
בעשר סלעים לשנה ואם של חודש בחודש
סלע לחודש מותר ימכר לו את שדהו ואמר
לו אם מעכשיו אתה נותן לי הרי הוא שלך
באלף זוז אם לגורן בשנים עשר מנה אסור:
גמ' מאי שנה רישא ומאי שנה סופא
רבה ורב יוסף דאמרי תרווייהו * שכירות
אינה משתלמת אלא בסוף והאי כיון דלא
ממא זמניה למינבא לאו אגר נטר ליה
משווא הוא דהכי שויא והאי דקאמר ליה
אם מעכשיו אתה נותן לי הרי הוא לך
בעשר סלעים לשנה אוזילי הוא דקא מוזיל
גביה סופא כיון דזבניני ניהו ובעי למישקל
דמי מעכשיו הלכך אגר נטר ליה הוא
ואסור אמר רבא דקן בה רבנן בהא מילתא
ואוקמוה אקרא יבשכיר שנה בשנה שכירות

כי מפקינן מיניה. הרבית שלקח
כדרכי אלגור דאמר רבית קלוזה
יואלה בדניינס דקיימא לן כוומיה
לקמן (פמ"ד ב'): גלימא לא מפקינן
מיניה. מקחו קיים וקלימא הרבית
יחזיר לבעליו: ולימא ליה כי אנרא
אלא. כששכרמיה אני בדמיים יקריס
הללו: דהוה קא מישתרשי לי. כדיוח
הימה כהה אל: מתני' * מרבין
על השכר. כשכר המתנת המעות
השכירות: ואין מרבין על המכר.
כשכר המתנת המקח. ובגמרל מפרש
טעמא: ואם של חדש כחדש. ואם
מתן לי שכר כל חדש כחדש שלא
תקדיס לי שכר כל השנה יחד מתן
לי סלע כחדש: ואם לגורן. ואם
אמתין לך עד הגורן שתמכור
מתבואחך ותתן לי מעות:
גמ' שכירות אינה משתלמת אלא
לכסוף. מן הדין: אלא לכסוף. לטוף
הזמן. הלכך כי שקיל מיניה סלע
כחדש דהוה להו שנים עשר סלעים
אין זה שכר המתנת מעות שהרי
לא נמחבו לו לשלם שכירות עד סוף
החדש והאי דאמר ליה אם מעכשיו
מתן לי הרי הוא לך בעשר סלעים
אי הוה מקדיס ליה הוה מחיל ליה
מדמי השכירות ומוגר ליה בשמות
משייה. אבל סופא גבי מכר משמשך
המקח דינו ליתן המעות וכי אמר
ליה אם מעכשיו מתן הרי הוא לך
באלף הן הן דמיה וכי מיטפי עלייהו
לגורן שכר המתנת מעות הוא: דקו
כג. חיספו אחריה עד שמאלו זה
מקרא לסמון כהה מילתא דמשלומי
שכירות לכסוף: טרשא שרי. למכור
סמורה כהמתנה ציומר מדמיה ובלגד
שלא יפרש לו אם מעכשיו הרי הוא
לך בשמות אלא ימכור סתם כצק וכן
ליוס פלוני: קן ליה. אם מעכשיו
הרי הוא לך בשמות דבהירא פריש
ליה דשכר המתנה הוא נוטל: טרשא
דידי שרי. עשה שכר תמריס היה
ומוכר לו בזמן הוול כששכר כשער
של ניסן וממתין לו עד ניסן: שיכראי
לא פסיד. אינו מתקלקל והייתי יכול
להניעו עד ניסן: זוזי לא לריבנא.
שאני עשיר ואיני דמוק למכור כשער
של עכשיו: זיל כפר דידהו. אחרי
הלקוחות דלזניה ודאי אגר נטר יהבו
ליה למר דלזניה הוה להו זוזי הוה שכיח
להו שיכרא טובא כשער של עכשיו:
אמר רב חמא טרשא דידי ודאי שרי.
מוכר פרקמטיא היה מוכר במקום
הוול כשער שהוא נמכר במקום
היוקר וממתין להן והן מעלין אותו
למקום היוקר והוא מקבל עליו אחריות
דרך נהליה והלקוחות משתמרים
בפרקמטיא שולקתין שם כשעמתי
ומכילין לנאן ואחריות החזרה עליהם
וכיון דלא מקבלי עליהו אחריות לא
היא מלה גבייהו עד שהפרקמטיא
נמכרת והן מקבלין המעות ואותן
המעות נעשין עליהם מלה ואין

זו ואפילו בחז' היום וכשהוא חוזר
מלאכה יותר ולא נפקא מינה מההיא
פלוגתא אלא לענין קדושין דאי שנה
מתחילה ועד סוף חשיבא מלה ואין
מקדש בה ונפקא מינה נמי להתיא
דפ"ק דמסכת ע"ו (ד' י"ג): ושם ד"ה

אלמא הגיע לכיפה שמעמדין זה
ע"ו אסור לבעוה וקאמר בגמרל
אם כנה שכרו מותר ומפרש טעמא
הרי הוא סוף שאינו רואה לעשות
סוף ואימת מיתקד כמכוס אחרון
מכוס אחרון ליה כה שיה פרוטה:
שכירות ש' שנה זו אינה
משתלמת אלא בשנה

האחרת. ואם תאמר דנפ"ב דכוכות
(ד' נ"ג): דרשינן דאין מורמין מן
החדש על הישן משום דכתיב שנה
שנה דמשמע אותה שנה ענמה ו"ל
דהתם כתיב שנה כלא ב' והכא
דרשינן מדכתיב שנה כשנה כג'
דמשמע בשנה האחרת ואם תאמר
ד"ה שנה) גבי ככור תכלטו שנה

כשנה אחו היא שנה הנכנסת בחזירתה
הי אומר זו שנה של ככור דלא
מניין לשנת עולם שאם טולד ככסליו
שנת עולם מסימת כתיב יחל על
כסליו והשתא ה"ל למדרש שלא יחא
נאכל עד שנה אחרת ולא בתוך שנתו
ו"ל משום דמוכח קרא דנאכל בתוך
שנתו דכתיב (שמות כג) כיום השמיני
תמנו לי:

נקב"י דהו שוקא. דאי לאו
הכי הוה אסור [א] אע"פ
שאחריות הדרך היה על רב חמא
שהרי היו טורחין לו להניא סמורתו
ולמכרה כשכר הלוואתו אבל השתא
דנקטי להו שוקא אף בחזרתן הו'
כשניל טורחין ושרי:
והלכתא

של שנה זו אינה משתלמת אלא בשנה אחרת: ואם לגורן בשנים עשר
מנה אסור: אמר רב נחמן * י' טרשא שרי איתיביה רמי בר חמא לרב נחמן
ואמרי לה רב עוקבא בר חמא לרב נחמן ואם לגורן בשנים עשר מנה
אסור א"ל התם קץ ליה הכא לא קץ ליה אמר רב פפא טרשא דידי שרי
מאי טעמא שכראי לא פסיד זוזי לא צריכנא אנא הוא דקא עבידנא מילתא גבי
לוקח אמר ליה רב ששת כריה דרב אידי לרב פפא מאי חוי מר דקא אולת בתר
דיך * זיל בתר דידהו דאילו הוה דהו זוזי הוה שקלי כי השתא השתא דלית להו
זוזי שקלי כיוקרא דלקמיה א"ר חמא * טרשא דידי ודאי שרי מאי טעמא ניחא
להו דליקו ברשותי דכל היכא דקא אזילי שבקי להו מכסא ונקוט להו שוקא
והלכתא

כאן רבינו: נקטי לכו שוקא. מכריזין שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכרו הם:
והלכתא

כאן רבינו: נקטי לכו שוקא. מכריזין שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכרו הם:
והלכתא